

Постановление № 50 от 6 март 2015 г. за изменение и допълнение на Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж, приета с Постановление № 30 на Министерския съвет от 2000 г.**ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 50 ОТ 6 МАРТ 2015 Г.**

за изменение и допълнение на Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж, приета с Постановление № 30 на Министерския съвет от 2000 г. (обн., ДВ, бр. 21 от 2000 г.; изм. и доп., бр. 43, 61 и 81 от 2000 г., бр. 36 от 2001 г., бр. 19 от 2002 г.; попр., бр. 21 от 2002 г.; изм. и доп., бр. 74 от 2002 г.; Решение № 7581 на Върховния административен съд от 2002 г. – бр. 76 от 2002 г.; Решение № 11701 на Върховния административен съд от 2002 г. – бр. 119 от 2002 г.; изм. и доп., бр. 19 от 2003 г., бр. 25 и 68 от 2004 г., бр. 24 от 2005 г., бр. 48 от 2006 г., бр. 15 от 2007 г., бр. 17 от 2008 г., бр. 1, 16, 79, 84 и 87 от 2009 г., бр. 2 от 2010 г., бр. 13 от 2011 г., бр. 16 и 80 от 2012 г., бр. 33 и 62 от 2013 г. и бр. 23 от 2014 г.)

**МИНИСТЕРСКИЯТ СЪВЕТ
ПОСТАНОВИ:**

§ 1. В чл. 1, ал. 1, изречение второ думите „упълномощено лице“ се заменят с „упълномощено съгласно чл. 18 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК) лице“.

§ 2. В чл. 2, т. 1 думите „и за прекратяване на осигуряването на лицата по чл. 4, ал. 1, т. 1 – 4 и 6 и чл. 4а КСО“ се заличават.

§ 3. В чл. 3, ал. 1 се правят следните изменения:

1. В т. 1 думите „с изключение на документите за прекратяване на осигуряването“ се заличават.

2. Точка 3 се изменя така:

„3. копие на експертно решение на териториалната експертна лекарска комисия (ТЕЛК) или Националната експертна лекарска комисия (НЕЛК)“;

§ 4. В чл. 4, т. 3 след думата „пенсията“ се добавя „и документ от съответното учебно заведение, удостоверяващ качеството на учещ“.

§ 5. Създава се чл. 8а:

„Чл. 8а. Документите, издавани от общините (кметствата), необходими за преценка на пенсионни права, ако не са представени от заявителите, се изискват служебно. Общините (кметствата) изпращат документите в 14-дневен срок от получаване на искането на длъжностното лице по чл. 98, ал. 1 КСО.“

§ 6. В чл. 9, ал. 1 се правят следните изменения и допълнения:

1. В изречение второ след думите „заявлението за пенсия“ се добавя „оригиналните документи за осигурителен стаж до 31 декември 1999 г., с изключение на трудовите книжки“ и се поставя точка и запетая.

2. В изречение трето думите „Оригиналните документи за осигурителен стаж“ се заменят с „Трудовите книжки“.

3. Създава се изречение четвърто:

„По искане на лицето Националният осигурителен институт издава удостоверение за зачетения осигурителен стаж въз основа на представените оригинални документи, които са приложени към пенсионната преписка.“

§ 7. В чл. 10 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 се създава изречение трето:

„Когато осигурителният стаж към датата на придобиване на правото се зачита при сумирано изчисляване на работното време, четиримесечният срок тече от датата на постъпване на информацията в НОИ за целия период, за който е установено сумирано изчисляване на работното време, или от датата на прекратяване на правоотношението.“

2. В ал. 2, в изречение първо след думите „след 31 декември 1999 г.“ се поставя запетая и се добавя „когато по представените със заявлението документи за трудов/осигурителен стаж е доказано правото на съответния вид пенсия“, а думите „за съответния вид пенсия“ се заличават.

3. Алинея 7 се изменя така:

„(7) Разпоредбата по чл. 98, ал. 2 КСО се издава в едноседмичен срок от влизането в сила на разпоредбата по чл. 98, ал. 1 КСО за изменение или прекратяване на пенсиата.“

§ 8. В чл. 10а, ал. 4 след думата „инвалидността“ се добавя „и причинната връзка“.

§ 9. В чл. 10в, ал. 4 думите „Административния съд София-град“ се заменят със „съответния административен съд“.

§ 10. В чл. 15 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1:

а) точки 4 – 10 се изменят така:

„4. от 1 януари 2015 г. – при възраст 60 години и 8 месеца за жените и 63 години и 8 месеца за мъжете и осигурителен стаж 35 години за жените и 38 години за мъжете;

5. от 1 януари 2016 г. – при възраст 61 години за жените и 64 години за мъжете и осигурителен стаж 35 години и 4 месеца за жените и 38 години и 4 месеца за мъжете;

6. от 1 януари 2017 г. – при възраст 61 години и 4 месеца за жените и 64 години и 4 месеца за мъжете и осигурителен стаж 35 години и 8 месеца за жените и 38 години и 8 месеца за мъжете;

7. от 1 януари 2018 г. – при възраст 61 години и 8 месеца за жените и 64 години и 8 месеца за мъжете и осигурителен стаж 36 години за жените и 39 години за мъжете;

8. от 1 януари 2019 г. – при възраст 62 години за жените и 65 години за мъжете и осигурителен стаж 36 години и 4 месеца за жените и 39 години и 4 месеца за мъжете;

9. от 1 януари 2020 г. – при възраст 62 години и 4 месеца за жените и 65 години за мъжете и осигурителен стаж 36 години и 8 месеца за жените и 39 години и 8 месеца за мъжете;

10. от 1 януари 2021 г. – при възраст 62 години и 8 месеца за жените и 65 години за мъжете и осигурителен стаж 37 години за жените и 40 години за мъжете;“

б) създава се т. 11:

„11. от 1 януари 2022 г. – при възраст 63 години за жените и 65 години за мъжете и осигурителен стаж 37 години за жените и 40 години за мъжете.“

2. В ал. 3:

а) точки 4 – 7 се изменят така:

„4. от 1 януари 2015 г. – 65 години и 8 месеца;

5. от 1 януари 2016 г. – 66 години;

6. от 1 януари 2017 г. – 66 години и 4 месеца;

7. от 1 януари 2018 г. – 66 години и 8 месеца;“

б) създава се т. 8:

„8. от 1 януари 2019 г. – 67 години.“

§ 11. Създава се чл. 15а:

„Чл. 15а. Когато придобитият осигурителен стаж след датата на придобиване на правото се представя заедно със заявлението за първоначално отпускане на пенсиата в 6-месечния срок по чл. 94 КСО, размерът на пенсиата при отпускането ѝ се определя според наличния осигурителен стаж към датата на придобиване на правото, а от датата на заявлението се изменя с придобития осигурителен стаж след датата на придобиване на правото.“

§ 12. В чл. 16а се правят следните изменения и допълнения:

1. В основния текст думите „2014 г.“ се заменят с „2015 г.“.

2. В т. 2 след думите „от 1 януари 2013 г.“ се добавя „до 31 декември 2015 г.“.

3. Точка 3 се отменя.

§ 13. Член 18 се изменя така:

„Чл. 18. (1) При преценяване правото на пенсия на лицата по чл. 69 КСО осигурителният стаж, извън този по чл. 17, може да допълва без превръщане общия осигурителен стаж, при условие че е придобит преди уволнението им от посочените служби.

(2) Осигурителният стаж по ал. 1 може да допълва общия осигурителен стаж при пенсиониране на лицата по чл. 69, ал. 1 – 3 и 6 КСО

само при наличието на две трети действително изслужени по чл. 17, ал. 1, т. 1 – 3.

(3) При пенсиониране по условията на чл. 69 КСО осигурителният стаж по чл. 17, ал. 1, т. 1 – 3 се зачита при взаимно допълване.

(4) Уволнените и непридобили право на пенсия по чл. 69 КСО поради недостигащ осигурителен стаж се пенсионира по реда на чл. 68 КСО или § 4, ал. 1 от преходните и заключителните разпоредби на КСО."

§ 14. В чл. 19 ал. 5 се изменя така:

„(5) Право на пенсия по условията на § 5, ал. 1 и 4 от преходните и заключителните разпоредби на КСО имат лицата, които към датата на изпълнение на условията за пенсиониране по тези разпоредби са заемали длъжности по ал. 1, 2 и 4.“

§ 15. В чл. 34, ал. 1, т. 3 след думите „учебна година“ се поставя запетая и се добавя „преведени на български език от лицензиран преводач“.

§ 16. В чл. 37, ал. 1 думите „чл. 4, ал. 1, 2“ се заменят с „чл. 4, ал. 1“.

§ 17. В чл. 38 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 2 думите „и 2“ се заличават.

2. В ал. 3:

а) в основния текст думите „и ал. 2“ се заличават;

б) в т. 1 думите „и ал. 2“ се заличават;

в) в т. 2 след думите „по ал. 15“ се поставя точка и запетая и се добавя „след изтичане на периода на сумираното отчитане на работното време изработените дни през всеки месец от периода на сумираното отчитане се приравняват на работните дни за съответните месеци от този период, както при изчисляване на стажа, така и при преценяване на правото на пенсия“.

§ 18. В чл. 41, ал. 1 се създава изречение трето:

„За времето след 1 януари 2016 г. самоосигуряващите се лица установяват осигурителен стаж и осигурителен доход въз основа на данните за внесените дължими осигурителни вноски, съдържащи се в информационната система/регистрите на НОИ.“

§ 19. В чл. 45а, ал. 4 думите „3-дневен срок“ се заменят със „срок пет работни дни“.

§ 20. В чл. 46 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 думите „чл. 4, ал. 1, 2“ се заменят с „чл. 4, ал. 1“.

2. Създават се нови ал. 2 и 3:

„(2) Осигурителният доход на лицата за периода на сумираното отчитане на работното време не може да бъде по-голям от максималния осигурителен доход за страната за същия период. При сумираното отчитане на работното време се определя средно дневно възнаграждение, като осигурителният доход за периода, за който е установено сумираното отчитане на работното време, се разделя на работните дни за този период.“

(3) В случаите, при които правоотношението с лицето е прекратено преди изтичане на периода, за който е установено сумирано отчитане на работното време, осигурителният стаж и осигурителният доход се преизчисляват до датата на прекратяване на осигуряването.“

3. Досегашните ал. 2, 3, 4, 5 и 6 стават съответно ал. 4, 5, 6, 7 и 8.

4. Досегашната ал. 7 става ал. 9 и в нея думите „и 2“ се заличават.

5. Досегашната ал. 8 става ал. 10 и в нея думите „и 2“ се заличават.

§ 21. В чл. 51, ал. 1 се създават изречения второ, трето и четвърто:

„Пенсионер, упълномощено лице с нотариално заверено пълномощно и законен представител – родител, настойник или лица, посочени в чл. 26 от Закона за закрила на детето, могат да получат пенсията и добавките към нея от всяка пощенска станция в страната, след предварително заявяване в избраната пощенска станция. Всяка пощенска станция води дневник за отразяване на заявките. В случай че не е възможно изплащане на пенсията в същия работен ден, касиерът информира лицето за възможната дата на изплащане в срока по чл. 52, ал. 1.“

§ 22. В чл. 52 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 след думите „и добавките към тях по“ се добавя „електронен“, а думите „по утвърден образец“ се заличават.

2. В ал. 2 думите „териториалното поделение „Български пощи“ се заменят с „Областна пощенска станция“.

§ 23. Член 53 се изменя така:

„Чл. 53. Пощенската станция не изплаща пенсията, когато:

1. пенсионерът е починал;

2. има нареждане от териториалното поделение на НОИ;

3. пълномощното е нередовно;

4. лицето не представи документ за самоличност;

5. единният граждански номер (ЕГН)/личният номер на чужденец (ЛНЧ) от документа за самоличност не съвпада с този в електронния изплащателен картон.“

§ 24. В заглавието на раздел III от глава втора след думите „пенсия по“ се добавя „електронен“.

§ 25. Член 54 се изменя така:

„Чл. 54. (1) Териториалното поделение на НОИ изготвя за всеки пенсионер електронен изплащателен картон, по който пощенската станция изплаща пенсията (пенсиите) и добавките към нея. Когато от един наследодател са отпуснати наследствени пенсии на две или повече лица, за всеки наследник се изготвя отделен електронен изплащателен картон.“

(2) Електронният изплащателен картон се изготвя въз основа на разпоредбата по чл. 98, ал. 1 КСО.

(3) Електронният изплащателен картон съдържа информация за: идентификационния номер на пенсионера, имена и адрес на пенсионера, сума за изплащане по месеци, данни за получателя на пенсията и адрес на пощенската станция, която изплаща пенсията.

(4) За изплатената пенсия (пенсии) и добавките към нея пощенската станция издава служебен бон (разписка), който след подписването му от получателя на пенсията, служи като оправдателен документ за извършените плащания.

(5) Когато пенсионерът има законен представител, настойник или определени лица по реда на чл. 26 от Закона за закрила на детето, пенсията се изплаща съответно на законния представител, на настойника или на лицата по чл. 26 от Закона за закрила на детето. Тези лица удостоверяват това свое качество пред съответната пощенска станция с документ за самоличност и удостоверение за раждане на дете, с влязло в сила съдебно решение или с удостоверение, издадено от общината (кметството).“

§ 26. Член 55 се изменя така:

„Чл. 55. При първото изплащане на пенсията, както и през януари на всяка календарна година в издадения служебен бон (разписка) се взема образец от подписа на получателя на пенсията.“

§ 27. В чл. 56, ал. 1 се правят следните изменения:

1. В изречение първо думата „издаден“ се заменя с „електронен“.

2. В изречение второ думите „чл. 53, ал. 1“ се заменят с „чл. 53“.

§ 28. Член 57 се изменя така:

„Чл. 57. Издадените служебни бонове (разписки) за изплатените пенсии по електронен изплащателен картон се съхраняват от началника на пощенската станция или от определен от него служител от паричната служба в срок 3 години считано от 1 януари на годината, следваща годината, за която се отнасят.“

§ 29. Член 58 се изменя така:

„Чл. 58. (1) Документите за изплащане на дължимите суми за пенсии се предават от НОИ на платеца до четири работни дни преди началото на срока по чл. 52, ал. 1. Пенсионерите, за които няма плащане на суми, не се включват в документите.“

(2) Националният осигурителен институт ритмично превежда необходимите суми за изплащане на пенсиите и добавките към тях на Областната пощенска станция по начин, който гарантира своевременното им изплащане.“

§ 30. Член 59 се изменя така:

„Чл. 59. Областната пощенска станция осигурява на съответните пощенски станции по техни заявки необходимите суми за изплащане на пенсиите и добавките към тях въз основа на информацията за изплащане на пенсиите, получена от НОИ.“

§ 31. Член 60 се изменя така:

„Чл. 60. По електронни изплащателни картони, изключени от документите за изплащане на пенсиите на основание чл. 95, ал. 1, т. 3 КСО, пощенската станция не извършва плащания, включително за минало време. Ако по тези електронни изплащателни картони има дължими суми за пенсии, изплащането им се извършва с пенсионен запис от ТП на НОИ.“

§ 32. В чл. 61 се създава ал. 3:

„(3) Когато пенсионерът е непълнолетен или е поставен под ограничено запрещение, той може да получи пенсията си лично, без присъствието на законния му представител (родител/попечител или лицата по чл. 26 от Закона за закрила на детето), като представи документ за самоличност.“

§ 33. В чл. 62 ал. 4 се изменя така:

„(4) В случаите по ал. 2 и 3 в електронния изплащателен картон задължително се отбелязват родствената връзка и името на лицето, на което е изплатена сумата, както и данните от документа за самоличност. Касиерът платец сравнява подписа в документа за самоличност на лицето, което получава сумата, с подписа му в издадения служебен бон (разписка). При неправилно изплащане на пенсия сумата се възстановява на териториалното поделение на НОИ по реда на чл. 92, ал. 5.“

§ 34. Член 63 се изменя така:

„Чл. 63. (1) С пенсионен запис се извършва плащане на: пенсия за непълнен месец; пенсия, спряна от изплащане за текущия месец и неполучена пенсия от починал пенсионер. Плащания на суми за минало време могат да се извършват с пенсионен запис, с отделна ведомост или с ведомостта за изплащане на плащания за текущия месец, в която тези суми са посочени отделно.“

(2) Пенсионните записи се включват във ведомости с поредни номера. Същите се предават на платеца до края на всеки работен ден, без последния от месеца.

(3) Сумата на пенсионните записи се превежда от териториалното поделение на НОИ по определена за това банкова сметка за пенсии

на Областната пощенска станция на следващия ден след предаване на документите.

(4) Пенсиите, преведени с пенсионен запис, се изплащат чрез електронния изплащателен картон на пенсионера при поискване в 20-дневен срок от получаването в пощенската станция, при спазване разпоредбите на чл. 53, 62 и 64.

(5) Ако пенсионният запис не се изплати в 20-дневен срок от датата на получаване в пощенската станция, сумата по него се връща на териториалното поделение на НОИ, което го е изготвило.

(6) Пенсионните записи за починали пенсионери и спрените по нареждане на териториалното поделение на НОИ се връщат веднага след получаване на информация за тях.

§ 35. В чл. 64 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 2 думите „графа „Бележки по изплащането“ на изплащателния“ се заменят с „електронния изплащателен“.

2. В ал. 4, изречение пето думите „изплащателния му“ се заменят с „електронния изплащателен“.

3. В ал. 5:

а) в изречение второ думите „финансова ревизия“ се заменят с „проверка от ТП на НОИ“;

б) изречение трето се заличава.

4. Създава се ал. 6:

„(6) Изплащане на пенсията на упълномощено лице чрез изрично пълномощно без нотариална заверка на подписа може да се извършва само от пощенската станция, в чиито изплащателни документи е включен пенсионерът.“

§ 36. Член 65 се изменя така:

„Чл. 65. При промяна на адреса за получаване на пенсията пенсионерът подава заявление до териториалното поделение на НОИ, като представи документ за самоличност или удостоверение за регистрация по настоящ адрес. Когато новият адрес е в района на друго ТП на НОИ, пенсионната му преписка се изпраща в съответното ТП на НОИ с придружително писмо. Заявление за промяна на адреса на получаване на пенсията може да бъде изпратено по електронен път, подписано с персонален идентификационен код и ЕГН/ЛНЧ или с квалифициран електронен подпис.“

§ 37. Член 66 се изменя така:

„Чл. 66. При временно пребиваване в друго населено място пенсионерът може да получи пенсията си от пощенската станция, която обслужва адреса на пребиваване. В този случай се подава заявление до началника на пощенската станция. Издаденият служебен бон (разписка) за извършеното плащане се съхранява в пощенската станция, изплатила сумата.“

§ 38. В чл. 67 ал. 1 се изменя така:

„(1) По писмено заявление на пенсионера до териториалното поделение на НОИ, което изплаща пенсията му, тя се превежда по разплащателна или спестовна безсрочна лична сметка в посочена от него банка, включена със собствен код в Банковата интегрирана система за електронни разплащания (БИСЕРА). Заявлението може да бъде изпратено от пенсионера и по електронен път, подписано с персонален идентификационен код и ЕГН/ЛНЧ или с квалифициран електронен подпис. Заявлението може да бъде подадено и в съответната банка, открила сметката, ако има договореност между тази банка и НОИ за обмен на подобна информация. В този случай банката представя данните от заявлението на съответното териториално поделение на НОИ в договорения между банката и НОИ срок.“

§ 39. В чл. 70 ал. 1 се изменя така:

„(1) При смърт на пенсионера териториалното поделение на НОИ издава на законните наследници удостоверение, в което се вписват последният месец, за който починалия е имал право на пенсия, както и месецът, до който включително е преведена пенсията по сметката. Удостоверението се издава след представяне на заявление от наследниците, което може да бъде подадено и по електронен път, подписано с персонален идентификационен код и ЕГН/ЛНЧ или с квалифициран електронен подпис. В случай че на банката е преведена пенсия, отнасяща се за време след месеца, през който е починал пенсионерът, размерът на неправилно преведената сума се вписва в удостоверението, като тази сума се възстановява от банката на териториалното поделение на НОИ.“

§ 40. В чл. 85 се правят следните изменения:

1. В ал. 1 т. 5 се отменя.

2. В ал. 2 изречение второ се заличава.

§ 41. Член 88 се изменя така:

„Чл. 88. При определяне размера на удържката по чл. 85, ал. 1 се взема предвид общата сума от изплащаните пенсии и добавки, в това число пенсия и други плащания, отпуснати от чуждестранни осигурителни институти, ако пенсионерът получава такива, с изключение на добавката по чл. 103 КСО.“

§ 42. Член 89 се изменя така:

„Чл. 89. Когато е необходимо да се документират видът, размерът и срокът на получаваната пенсия и добавките към нея, както и направените удържки, териториалното поделение на НОИ издава удостоверение, след представяне на заявление от пенсионера. Заявлението може да бъде подадено и по електронен път, подписано с персонален идентификационен код и ЕГН/ЛНЧ или с квалифициран електронен подпис. За лицата с постоянен адрес в чужбина удостоверенията се издават от компетентната дирекция, на която е възложено прилагането на международните договори в областта на социалното осигуряване. Такива удостоверения се издават и за пенсиите, отпуснати от чуждестранни осигурителни институти, изплащани чрез посредничеството на НОИ, при прилагане разпоредбите на международни договори.“

§ 43. В чл. 91, ал. 3 думата „възстановява“ се заменя с „възобновява“.

§ 44. В чл. 92 ал. 6 се изменя така:

„(6) Редът за предаване на информацията във връзка с изплащане на пенсиите чрез пощенските станции се урежда с писмено споразумение между НОИ и „Български пощи“ – ЕАД.“

§ 45. В допълнителните разпоредби се правят следните изменения:

1. Параграф 2 се отменя.

2. Параграф 2а се изменя така:

„§ 2а. По смисъла на тази наредба:

1. „Лица с постоянен адрес в чужбина“ са лица, които към датата на постъпване на заявлението за отпускане или за изменение на пенсия нямат настоящ адрес в Република България.

2. „Идентификационен номер на пенсионер“ е единният граждански номер (ЕГН) или личен номер на чужденец (ЛНЧ), или служебен номер (СЛН).“

Допълнителна разпоредба

§ 46. Навсякъде в наредбата думите „териториалното поделение „Български пощи“ и „териториалните поделения „Български пощи“ се заменят с „областната пощенска станция“.

Заклучителна разпоредба

§ 47. Постановлението влиза в сила от деня на обнародването му в „Държавен вестник“ с изключение на:

1. Параграфи 2, 3, 7 – 14, 16, 17 и 20, които влизат в сила от 1 януари 2015 г.

2. Параграфи 21 – 37, които влизат в сила от 1 април 2015 г.

Министър-председател: **Бойко Борисов**

За главен секретар на Министерския съвет: **Веселин Даков**